

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. I. Homo à Deo excitatur, ut laudet Deum Finem suum, quem quærendo invocatur, & invocando laudat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

S. AVR. AVGVSTINI

CONFESSIIONVM
LIBRI DECEM.

LIBER I.

Confitetur vitia Infantia ac Pueri-
tia suæ, & pro utriusque ætatis
beneficiis Deo gratias agit.

C A P. I.

*Homo à Deo excitatur, ut laudet Deum
finem suum, quem quarendo invocat, &
invocando laudat.*

I. **M**agnus es Domine, & lauda-
bilis valde; magna virtus tua,
& sapientia tuæ non est nume-
rus. Et laudare te vult ho-
mo aliqua portio creatu-
ræ tuæ; & homo circum-
ferens mortalitatem suam, circumferens
a testimonium peccati sui, & b testimoni-
um, quia *superbis Deus resistis*; & tamen lauda-
re te vult homo, aliqua portio creaturæ tuæ.
Tu excitas, ut laudare te delectet; quia feci-
sti nos ad te; & inquietum est cor nostrum,
donec requiescat in te. Da mihi Domine
scire & intelligere, utrum sit c prius, invo-
care te, an laudare te: & si scire te prius sit,
an invocare te.

2. Sed, quis te invocat, nesciens te? aliud

A

enim

enim pro alio potest invocare, nesciens te.
 Rom. 10. An potius invocaris, ut sciaris? *Quomodo*
 14. autem invocabunt, in quem non crediderunt? aut
 Psal. 21. quomodo credent, sine prædicante? & lau
 27. dabunt Dominum, qui requirunt eum? Quærentes
 enim, invenient eum, & invenientes lauda
 bunt eum. Quæram te Domine, invocan
 te; & invocem te credens in te; prædicatu
 es enim nobis. *d* Invocat te Domine fide
 mea, quam dedisti mihi; quam inspirasti
 mihi, per humanitatem Filii tui, per mini
 sterium prædicatoris tui.

N O T Æ.

- a *Testimonium peccati*) id est concupiscentiam, sive
 Rom. 7. legem membrorum captivantem nos in lege peccati, quæ
 23. testatur nos esse filios Adæ & natos in peccato
 originali, cujus effectus est rebellio carnis & sensu
 suum contra spiritum.
- b *Testimonium, quia superbis resistis*) intelligit idem
 S. Th. peccatum originale ejusque effectus miserabiles
 1. 2. q. 85. ignorantiam, concupiscentiam, infirmitatem,
 2. 3. malitiam, item mala corporis, mortem, mor
 bos, famem, sitim, frigus, æstum, &c. quæ om
 nia testimonium dicunt nos esse filios Adæ &
 Evæ, qui peccaverunt superbe violando præ
 ceptum Dei, & appetendo ejus similitudinem, quan
 tum ad scientiam boni & mali, quam serpens promisit,
 sed non præstitit, qua superbia nos præcipitarunt
 S. Thom. in has miseras, ob quas suspiramus in hac la
 1. 1. q. 89. chrymarum valle.
 2. 3. ad 2. & 22. q. 163. a 2.
- c *Prius invocare te, an laudare te*) Invocare & lau
 dare ordinem non habent, sed mutuo permiscen
 scuntur. Scire autem Deum per lumen naturæ,
 aut fidei, prius est quam invocare. Invocans
 enim aliquid desiderat, desiderium autem sup
 ponit cognitionem. Invocatur ergo Deus cogni
 tus imperfecte, ut cognoscatur perfectius per
 lumen fidei, scientiæ, contemplationis, & ut
 ametur perfectius.
- d *Invocat te Domine fides mea*) dicitur fides invo
 care & impetrare, quia monstrat Deum, qui
 10.

rogandus est, & ea quæ petenda sunt, & nostras necessitates, quæ movent ad orandum.

V S V S.

1. Ponit ob oculos Finem ultimum, qui est Deus. Primum hoc est principium vitæ Christianæ: *Fecisti nos ad te, & inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te.* imitatus est S. Augustinum S. Ignatius, qui idem Exercitiorum suorum Fundamentum posuit: *Creatus est homo ad hunc finem, ut Dominum Deum suum laudet ac reveretur, eique serviens tandem salvus fiat.* In Fund. lib. Exec.
2. Incitat ad odium peccati, præcipue Superbiæ. Quot mala hujus vitæ sunt, tot sunt testimonia Deum esse hostem & vindicem peccati, præcipue Superbiæ: humiliemur itaque & fugiamus peccatum, cujus malitia tot testibus convicta est, quot sunt dolores nostri & suspiria.
3. Admonemur, ut per Orationem petamus à Deo gratiam, finem nostrum consequendi, quia sine Deo ad Deum pervenire non possumus. Hinc S. Aug. stabilito fine hominis, mox de invocando Deo, sive orando differit.

C A P. II.

Invocamus Deum, ut veniat in nos, et si secundum esse suum sit in omnibus, & omnia in ipso.

1. **E**T quomodo invocabo Deum meum, Deum & Dominum meum? Quoniam utique *a* in me ipsum eum vocabo, cum invocabo eum. Et quis locus est in me, quò veniat in me Deus meus? quo Deus veniat in me, Deus qui fecit cælum & terram? Itane Domine Deus meus, est quicquam in me, quod capiat te? An vero cælum & terra, quæ fecisti, & in quibus me fecisti, capiunt te?

2. An quia sine te non esset, quicquid est: fit, ut quicquid est, capiat te? Quoniam itaque